

Elkezdődött a májusi zsinati ülés – Kövesse tudósításunkat percről-percre!

Létrehozva: 2014.05.30. 09:01, frissítve: 2014.05.30. 20:43
Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

Budapest – 2014. május 30-án egész nap ülésezik a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata. Az ülésen az éves jelentések mellett az evangélikus egyház missziós szolgálata kap hangsúlyos szerepet.

8.15

Gyülekeznek a zsinati tagok, nemsokára kezdődik az ülés.

8.28

A zsinati tagokon kívül olasz vendégek is érkeztek. Az Olaszországi Evangélikus Egyház képviselőjében **Holger Milkau** esperes és kísérete is megjött.

8.30

Korányi András a zsinat teológiai bizottságának vezetője, a zsinat korábbi lelkészi elnöke, egyetemi tanár áhítata következő gondolatokat tartalmazta:

„Mit kell tudni, mit kell tenni és mit kell hinni - ezeket a kérdéseket tette fel a Biblia népe az idők során, s mi is ezeket a kérdéseket tesszük fel, különböző hangsúlyokkal. Jézus arra hívta fel a figyelmet, hogy miközben a válaszokat keressük, megtörténhet, hogy a betűtől nem látjuk meg őt és nem látjuk meg a Lelket. Az, hogy Jézus testté lett, nem azt jelenti, hogy az Ige tanítássá, szolgálattá, kegyességgé lett, hanem azt, hogy az Ige élő közösséggé lett az Istennel. Ha egyszer megértem azt, hogy az egyházban nem azért rendel mellém az Isten másokat, hogy gát legyenek számomra, hanem mert nincsen esélyem a szolgálatra másképp. Ha nem erősítem meg általuk, akkor nem fogunk előre haladni.” Az igehirdető ezután József Attilát idézve hangsúlyozta: „Fejezzük be az önmosdatást és kezdjük el Jézussal a megtisztító fürdőt.”

8.51

Az első ülésen **Abaffy Zoltán** a zsinat nem lelkészi elnöke elnököl. A zsinati gazda, **Kertész Géza** jelentése szerint a zsinat egyelőre még nem határozatképes.

8.54

Felkérték **Holger Milkaut** köszöntő beszéde megtartására. Az esperes emlékeztetett a két egyház közötti eddigi partnerkapcsolat alakulására és hangsúlyozta, mennyire hálás a testvéri viszonyért. Közös társadalmi helyzeteket, problémákat említett, amelyekkel mindkét egyháznak meg kell küzdenie, amelyre mindkét egyház válaszokat keres.

Kitért többek között a hajléktalanhelyzetre, a magyarországi evangélikusok olaszországi zsinati látogatására, és a reformáció 500. évfordulójára való előkészületekre is.

9.10

Milkau esperes bejelentette, hogy nemsokára leköszön az olaszországi evangélikusok vezető tisztségéből és Drezdában, a Kreuzkirchében fog szolgálni a továbbiakban. Hangsúlyozta, hogy változatlanul együtt maradunk az úton, együtt ragaszkodunk közös bizonyoságtételünkhöz: *Erős vár a mi Istenünk!*

9.15

Holger Milkau ezután ajándékokat adott át, amelyeket az evangélikus egyház részéről **Pröhle Gergely** országos felügyelő, **Cselovszkyné Tarr Klára** külügyi osztályvezető és a zsinati elnökség tagjai, **Abaffy Zoltán** és **Hafenscher Károly** vettek át.

9.20

Elfogadták a X/5.ülésszak jegyzőkönyvét. Beadványok nem érkeztek.

Ezután a zsinati elnökség beszámolója következett, amelyet **Hafenscher Károly** a zsinat lelkészi elnöke mondott el. Beszámolt a bayreuti bajor zsinati ülésről, a bécsi háromoldalú egyházvezetői találkozóról, az országos irodaigazgató választást.

9.23

Benkó Ingrid röviden bemutatta a Testületi Iroda régi és új munkatársait.

9.25

Szó esett a jövő januári GEKE - Európai Protestáns Egyházak Közössége konferenciájáról. Határozat született e kérdésben:

A MEE Zsinata támogatja az Európai Protestáns Egyházak Közössége (GEKE) tagegyházai zsinati tagjainak (képviselőinek) 2015. január 30.–2015. február 1. között Budapesten megrendezésre kerülő második találkozásának előkészítő munkálatait és lebonyolítását, amelynek témája: „*Hogyan formálja a protestantizmus Európa jövőjét?*”. A rendezvény szervezője az Európai Protestáns Egyházak Közössége (GEKE), együttműködésben a Rajnai Protestáns Egyházzal a Magyarországi Evangélikus Egyházzal, a Magyarországi Református Egyházzal és a Magyarországi Metodista Egyházzal. A Magyarországi Evangélikus Egyház elő kívánja mozdítani - a GEKE tanácsának 2013. decemberi döntésével összhangban - hogy az európai protestáns zsinati tagok találkozója a zsinati szintű egyházközi hosszú távú kapcsolatok megerősítését szolgálja.

9.30

Korányi András a teológiai bizottságot képviselve beszélt.

Ittész András pedig a nyelvhelyesség javításáról nyújtott be határozati javaslatot.

Solt-Szár az Csenge az ügyrendi bizottság nevében szól.

9.38

A második ülésen továbbra is **Abaffy Zoltán** elnökletével **Csorba Gábor** az evangélikus egyház 2013-as évi gazdálkodásáról számolt be. Általános és részletes vita lesz. A zsinat a beszámolót végül egyhangúlag elfogadta.

10.13

A szünet után, a harmadik ülésen **Tölli Balázs** a zsinat nem lelkeszi alelnökének elnökletével elfogadták az országos ügyész, **Székács György** zsinati beszámolóját. Ezután az országos bíróság elnökének éves jelentésének megtárgyalása következett, **Giró Szász János**, az országos bíróság elnöke előterjesztésében. A két jelentés között bizonyos tekintetben ellentmondás volt. A határozat született végül is arról, hogy a bírói jelentést meghallgatták, de arra kérik, hogy a következő ülészen ismét tegye meg jelentését.

10.22

Sorban történnek a határozati elfogadások: a diakóniai után az egyházzenei éves jelentésének elfogadása is megvolt.

Elfogadták a missziói bizottsági- és az építési- és ingatlanügyi bizottsági jelentést is.

10.25

Gyorsított eljárás: Elfogadták a gazdasági bizottsági, a gyermek és ifjúsági bizottsági jelentéseket. A gyűjteményi tanácsi jelentéssel kapcsolatban kérdés érkezett, akkor tárgyalják, amikor a vezető megérkezik. A nevelési és oktatási bizottság elnökének éves jelentése is elfogadásra került. A sajtóbizottság és a protestáns tábori püspök jelentése is átment.

10.30

Jelenleg az őszi ülészen tervezett törvénymódosításokról van általános vita, **Ittész András**, bizottsági elnök előterjesztésében.

Törvénymódosítási javaslat kerül a zsinat elé feltételezhetően a következő témákban:

- a 2005. évi IV. tv. pontosítása és módosítása több témában:

- az egyházközségi presbitériumok ülésének zártsága vagy nyitottsága,
- az összes gyülekezeti lelkes és másodlelkes szavazati joga az egyházmegyei közgyűlésben,
- a zsinati elnökség és zsinati tanács hatáskörének újraszabályozása,
- a zsinati jegyzőkönyv hitelesítéséről szóló rendelkezés,
- az egyház tartási kötelezettsége az egyházi személyek iránt.

- a gazdasági bizottság (vagy általánosabban: az országos munkaügyi bizottságok) létszámának esetleges megváltoztatása,

- a MEE gazdálkodásáról szóló beszámoló (zárszámadás) elfogadásának új rendszere,

- a Magyar Honvédségnél végzendő lelkipásztori szolgálatról szóló 2007. évi VI. tv. hatálybaléptetése.

A gazdasági bizottság elnökétől érkezett javaslat a gazdasági bizottság létszámának növelésére. A 2005. évi IV. törvény 139.§-a lényegében egységesen szabályozza az országos bizottságok összetételét és létszámát (max. 9 fő), így a javaslat elfogadása esetén ezt a törvényi rendelkezést kellene módosítani.

A törvényelőkészítő bizottság a javaslatot áttekintve három lehetőséget tartott megfontolandónak:

- a zsinat nem támogatja a javaslatot, vagyis a bizottság(ok) létszámának ciklus közbeni bármiféle módosítását,

- a zsinat törvénymódosítással lehetővé teszi a gazdasági bizottság létszámának növelését (max. 12 fő),

- a zsinat törvénymódosítással lehetővé teszi az összes bizottság létszámának növelését (max. 12 fő).

A bizottság többsége a harmadik változatot támogatta. A törvényelőkészítő bizottság előzetes döntést kér a zsinattól a fenti három lehetőségről, hogy az őszi ülészakra ennek megfelelően készítsen (vagy ne készítsen) előterjesztést. A zsinat úgy határozott, hogy kívánnak foglalkozni a létszámváltoztatással és ősszel döntenek a gazdasági bizottság létszámának növeléséről.

11.10

Az ötödik ülésen **Smidéliusz Zoltán** a zsinat lelkészi alelnöke elnököl. Az ügyrend módosításának részletes vitája kezdődik, **Solt-Szárász Csenge** a ügyrendi bizottsági elnök előterjesztésében.

11.47

A jogi vitából kilépve villáminterjút készítettem **Holger Milkau** esperessel. Az Olasz Evangélikus Egyház püspökválasztási rendszeréről kérdeztem, majd új drezdai munkájáról, aztán pedig többek között olyan témákra is kitértünk, mint az olaszországi - a mi egyszázalékos kampányunknak megfelelő - egy ezrelékes kampány tanulságai és tapasztalatai, valamint a 2017-re való előkészületek és a katolikus egyházzal folytatott párbeszédük.

12.40

A Gyűjteményi Tanács jelentésével kapcsolatban **Ittész András** kérdezte a bizottság vezetőjét, **Kovács Eleonórá**t. A bizottsági jelentést a zsinat végül elfogadta.

12.50

Hatodik ülésen elnököl **Hafenschér Károly** a zsinat lelkészi elnöke és a tárgy a missziói munkaág átszervezése, megújítása lesz, **Lupták György**, az evangelizációs és missziói bizottság elnökének előterjesztésében.

„Missziói egyház vagyunk-e, mit tudunk mondani a ma emberének, értik-e a nyelvünket, mit jelent a liturgiánk, a tanításunk?” - tette fel a kérdéseket az előadó, majd a száraz tények sorjázta: $304.700 - 214.965 = 89.740$ emberrel fogyott a magukat evangélikusnak vallott egyháztagnak száma. Tényleg elveszítettünk ennyi embert? Kiket veszítettünk el és miért? A kerületi adatok is hasonló csökkenésekről számolnak be, csökkent a keresztségek (-31%), a temetések (-10%), az esküvők (-12%) száma. 91 forintot ad egy evangélikus egy hónapban az egyház javára, ez tragikus!

Lupták György szerint imádkozni kell az ébredésért és a megtért emberek bizonyágtevésére van szükség. „Nem a több pénzen, a vezetőcserén, a struktúraváltáson, hanem a megtérésen van a hangsúly” - magyarázta. Beszámolt arról, hogy összefogtak a missziói lelkészek, alakulnak a missziói gyülekezetek, de több missziói napra és ifjúsági napra van szükség. Kincsek az új átvett intézményeink, amelyekben nagy lehetőségek vannak.

„Az óvodákban és iskolákban fontos a szülők elérése, az identitás erősítése, a hitébresztés. A diakónia is pozitív üzenet a világ felé. Tudatosan kellene gyűjteni tapasztalatokat más gyülekezetekből (baptista gyülekezetplántálás). Sok jó dolog elkezdődött a cigánysággal szemben is, de még sok helyen van fenntartás a cigánymisszióval szemben” - mesélte az előadó, aki ezután kifejtette, hogy fontos a lelkészi munka gyengeségeinek leküzdése. „Sok a megfáradt lelkész. Bizalomvesztés, feszültség is tapasztalható az egyházon belül. Át kellene gondolni az anyagi javak felhasználását, fontos kérdés, hogy a felújított templomokkal mi lesz 20 év múlva, lesz-e ott élő gyülekezet?” - mondta és felvetette a püspöki feladatok átgondolását is és az egyház médiabeli megjelenésének kérdését is. Hangsúlyozta a világhálón való megjelenés fontosságát és a politikai szerepvállalások átgondolását.

13.11

Korányi András a teológiai bizottság részéről szólott hozzá. Olvasható volt a zsinati tagok számára a bizottság véleménye, így most kérdéseket tett fel:

Mit jelent a tanítványság? Mitől lesz valaki tanítvány, miben kell elköteleződni? Mik lehetnek a missziós stratégia területei? A misszió fogalma és célja mi? Mit kezdünk a gyülekezetek közösségével? Hogyan erősíthetjük a gyülekezeti aktivitást? Az erózió megállítható-e? Hogyan tekintünk a megszólítandó rétegekre? Hogyan képeljük a missziói munkaág szervezeti reformját?

Most a misszió kérdéséről zajlik még tárgyalás, aztán ebédszünet következik.

14.05

Az ebéd utáni első hozzászóló **Gáncs Péter** volt. Utána **Krámer György** következett. Ő egy levelet küldött a zsinati tagoknak, amelyben felhívta a figyelmet arra, hogy a missziói bizottság az országos iroda és az országos presbitérium által korábban megfogalmazott

struktúrától ellentétes struktúrában gondolkodik és kérdéses a jelenlegi helyzetbe való beágyazódása.

Szemerei János missziói munkáért felelős püspökként hangsúlyozta, hogy jó az, ha egy régi ötletet ma már másképp látunk és minden egyházi területet a misszió fényében kell átgondolni. Nem feltétlenül a struktúra megváltoztatására, hanem a gondolkodás átgondolására lenne szükség.

Szeverényi János missziói lelkész jónak véli a missziói-gyülekezeti osztály gondolatát és támogatja az elképzelést.

Réz-Nagy Zoltán lelkész hangsúlyozta, hogy már a rendszerváltás előtt volt a Teológián missziológiai oktatás (Hafenscher Károly professzor tartotta). Kifogásolta, hogy a missziói bizottság jelentése felében nem a misszióról szól, mert a misszió arról szól, hogy mi van a rajtunk kívüliekkel. Milyen stratégiánk van arra, hogy megszólítsuk a ma emberét: „A mi kutyánk kölykét megetetni kötelesség!” - mondta és úgy vélte: ki kell lépni a körön kívül. Szorgalmazta, hogy fogalmazzuk meg azt, hogy a körön kívülieket hogyan tudjuk megszólítani.

Pröhle Gergely nagy adománynak tekinti, hogy vannak falak, s szerinte csak akkor tudunk a falakon kívül lépni, ha a falakon belüliek is közel állnak az egyházhoz. „Be kell hozni az általunk hitoktatott gyerekeket a gyülekezetekbe!”

Fábri György a szervezeti lépések és a missziói bizottság közötti ellentmondásra utalva elmondta, hogy a létrehozandó osztály nem fogja megoldani a misszió ügyét, hanem csak segítheti. „Fontos, hogy egymás véleményét meghallgassuk és kicseréljük a tapasztalatokat. Hányan nyilvánítjuk ki a vállalásainkkal, a tanúságtételeinkkel a saját környezetünkben azt, hogy evangélikusok vagyunk? - vetette fel a kérdést. - A gyülekezetekre alapozódó egyházszerkezetben nem lehet egyedül az iskolai hitoktatásra számítani a misszióban. A gyülekezeteink az iskolába kivitt hittannal sajnos elveszítik azt a lehetőséget is, hogy integrálják oda a fiatal nemzedéket.”

Krámer György víziója szerint ha az irodában megjelenne a missziói osztály, azzal a gyülekezetek szempontjai is előtérbe kerülhetne, egy egészen új látásmódot hozva az eddigiek mellé.

Gregersen-Labossa György szerint az intézményeknek nagy szerepe van, de a gyülekezetépítésnek túl kell mutatnia a falakon. Egy rendszerszerkezeti modellt kellene tanulnunk az egyházban. Mozgalommá kellene fejleszteni a Tamás-miséket, az önkéntes- és presbiterképzéseket. „Az iskolalelkészek és a gyülekezeti lelkészek között szoros kapcsolatnak kell lenni és oda kell vinni a gyerekeket, ahol az egyházi élet zajlik.”

Gáncs Péter püspök szerint a gyülekezeteket nem kell intézményeknek tekinteni és nem is szabad összemosni ezt a kettőt. „A hitoktatásban bekövetkezett reform nem egyiptomi csapás. Ha jó a hittanóra, akkor a gyerek oda fog menni, ahol hasonló gondolkodású emberekre lel.”

Zsednai Józsefné szerint üres falak közé nem jönnek az emberek, ezért a belső körök megerősítése az első lépés. „A szerkezet mellett a munkatársak feladatköreit is tisztázni kellene a felállítandó osztályon.”

Solt-Szár az Csenge felszólalásában elmondta, hogy „a misszió krízise az egyház krízise is”.

Szeverényi János a nagy missziós programok hatásait vizsgáló felmérésekből kiindulva elmondta, hogy csak pár százalék azoknak a száma, akik a nagyobb egyházi fesztiválok után egy-egy gyülekezetbe betagozódnak. A nagyobb hatás akkor van, ha valaki hívogatja őket, vagy a környezetükben valaki bizonyoságot tesz, megtér...stb.

14.59

A hetedik ülésen elnököl: **Tölle Balázs** a zsinat nem lelkeszi alelnöke és a tárgy A hittan stratégiához kapcsolódó törvénymódosítások – általános és részletes vitája lesz, **Kodácsy-Simon Eszter** a hittanstratégiai munkacsoport vezetője terjeszti elő ezt.

Elmondta, hogy a hitoktatás szervezésével kapcsolatban az elmúlt hónapokban a zsinat 2014. február 21-i ülészakán hozott határozatok alapján folytatódott a munka. A Hittan Stratégiai Munkacsoport a zsinat törvényelőkészítő bizottságának közreműködésével állította össze az általuk benyújtott előterjesztést, figyelembe véve az országos presbitérium idevonatkozó határozatait. Az előterjesztés általános célja, hogy a következő tanévtől folyó hitoktatási munkát egyházi törvényeink a mai realitásoknak megfelelően szabályozzák, illetve lehetővé váljon a februárban tervezettnél több országos egyházi megbízással dolgozó hitoktató szolgálatba állítása.

Solymár Péter és **Isó Dorottya** hozzászólt a tervezethez. Felvetődött, hogy hitoktatói képzettség nélkül tanítónők végezhesenek-e esetleg hittant, megoldva ezzel az esetleges oktatóhiányt.

Kodácsy-Simon Eszter szakmai véleménye szerint jó lenne, ha képesítés nélküli oktatók nem oktathatnának (hitéleti felsőfokú képesítés).

Mintegy 40 hitoktatóra érkezett igénylés, ebből tizet szavazott meg a zsinat, az országos presbitérium pedig elvi támogatást adott húsz hitoktató munkába állításáról. A zsinatnak kellene majd e kérdésben is döntenie.

Stermeczki András a hitoktatás stratégiájának átgondolását javasolta. Jómaga gyülekezeti lelkészként tűzoltással a dolgok után szalad, de kérdezi, hogy mit hoz a jövő.

Kodácsy-Simon Eszter sem látja a jövőt, de tudja, hogy jó úton járunk és reméli, hogy mind személyekben, mind a keret tekintetében lehet bővítést elérni, évről-évre folyamatosan.

Isó Zoltán is elmondta, hogy nem tudja mi lesz ősszel, hány iskolában és hány gyereket kell majd oktatnia, ezért a törvényben szeretné, ha nem születnének végleges döntések az oktatók képesítéséről.

Lackner Pál, Kondor Péter, Fábri György, Szabó Szilárd, Solymár Péter, Gabnai Sándor hozzászólásai következtek.

Jelenleg arról folyik a vita, hogy bekerüljön-e a törvénybe, a következő kitétel: „Ha megfelelő oklevéllel rendelkező személy nem tudja ellátni a hitoktatást, annak érdekében, hogy a hittanórák ne maradjanak el, átmenetileg más pedagógusi oklevéllel rendelkező, a gyülekezet

lelkésze és presbitériuma által meghatározott pedagógus is tarthat hittanórát, végezhet hitoktatást.”

Végül ez a kitétel nem került be a törvénybe, mert a zsinati tagok leszavazták.

16.08

A törvénymódosításról szóló névszerinti szavazás következik. A zsinat elfogadta a hittan stratégiához kapcsolódó törvénymódosításokat.

16.19

Az utolsó ülésen elnököl: **Abaffy Zoltán** a zsinat nem lelkészi elnöke. A média integráció kérdése kerül terítékre és határozathozatalra kerül majd sor. Előterjesztő **Fabiny Tamás** püspök.

„Indokolt a Magyarországi Evangélikus Egyház médiamunkájának gyökeres átszervezése - mondta Fabiny Tamás. - A jelenleg szinte már áttekinthetetlen munkajogi gyakorlat helyett valamennyi sajtós munkatárs a Luther Kiadón belül létrehozandó új munkaági szerkezetbe tagozódna be. A könyvkiadással kapcsolatos munka érintetlenül hagyásával létrejönne egy Információs Központ nevű egység, amelynek igazgatója fogná össze az egyes újságírók munkáját. Ezzel az integrációval hatékonyabbá és áttekinthetőbbé válik majd mind az anyagi kérdések, mind a humánerőforrás, mind pedig az eszközhasználat koordinálása és használata a napi munka során. A megalapítandó új tájékoztatási intézmény, az Evangélikus Információs Központ feladta lenne az Evangélikus Élet hetilap kiadása, a rádió- és televízió műsorszolgáltatás, műsorkészítés biztosítása, az evangélikus.hu működtetése. Az új intézményhez telepítjük a sajtó- menedzselést, valamint a marketing és PR tevékenységet is.”

A püspök hangsúlyozta, hogy a konszenzussal kialakított szervezeti átalakítás törvényi háttérének megnyugtató rendezése érdekében javasolják az alábbi törvénymódosítást: [A Luther Kiadó] „a) az evangélikus hitélet gyakorlásához, illetve az egyházon belüli és kívüli tájékoztatáshoz szükséges nyomtatott és elektronikus kiadványokat készít és gyárt, ad ki és terjeszt, ideértve az internetes tartalomszolgáltatást, valamint hang- és filmfelvételek, rádió- és televízióműsorok készítését is.”

Ezt a módosítást a zsinat elfogadta.

16.38

A zsinati zárszót **Abaffy Zoltán** mondta el a jövőbeli munkafolyamatokról, majd egy imádsággal vetettek véget az ülésnek.